Scenariusz Lekcji: „*Wirtualny Spacer po Florencji – Odrodzenie Człowieka i Sztuki”*

Czas trwania: 90 minut (blok dwugodzinny) 30-31.03.2026

Temat: Florencja – kolebka renesansu. Jak miasto Medyceuszy, perspektywa linearna i chrześcijański humanizm ukształtowały nową epokę?

Inspiracja: Wyjazd edukacyjny nauczyciela w ramach programu Erasmus+ („*Florencja – kolebka renesansu”*).

I. Cele lekcji (zgodne z podstawą programową dla liceum):

Wymagania ogólne i szczegółowe:

1. **Odbiór wypowiedzi i krytyka literacka / kulturowa:**
    - Uczeń rozpoznaje cechy epoki renesansu (humanizm, antropocentryzm, mecenat sztuki, nawiązania do antyku).
      PDF
    - Uczeń dokonuje analizy dzieła sztuki (rzeźba, architektura, malarstwo) z uwzględnieniem kontekstu historyczno-kulturowego.
      PDF
2. **Samokształcenie i interdyscyplinarność:**
    - Uczeń łączy konteksty literackie ze sztukami plastycznymi i architekturą.
      PDF
    - Uczeń wykorzystuje techniki perspektywy i kompozycji do interpretacji tekstów kultury.
      PDF
3. **Mówienie i komunikacja:**
    - Uczeń formułuje argumenty, uczestniczy w dyskusji i wciela się w role historyczne/kulturowe.

II. Metody i formy pracy:

- **Metody:** Praca z prezentacją multimedialną, metoda stacji badawczych / spaceru edukacyjnego, drama (odgrywanie ról – debatowanie nad rzeźbami Dawida), dyskusja kierowana, analiza porównawcza.
- **Formy:** Praca w grupach, praca indywidualna, praca z całą klasą.

III. Materiały i pomoce dydaktyczne:

- Załączona prezentacja multimedialna: „*Florencja: Kolebka Renesansu i Sztuki”*.
  PDF
- Wydrukowane lub wyświetlone ilustracje 3 rzeźb Dawida (Donatello, Verrocchio, Michał Anioł).
  PDF

- Karty zadań dla grup („Karty Badacza Renesansu”).
- Osobiste wrażenia / zdjęcia / anegdoty nauczyciela z wyjazdu Erasmus+ we Florencji.

IV. Przebieg lekcji:

1. Faza wprowadzająca (15 minut)

- **Haczyk edukacyjny (Engagement):**

  Nauczyciel rozpoczyna lekcję od krótkiej opowieści osobistej (kontekst Erasmusa):

  „Wyobraźcie sobie, że stoicie na wzgórzu Piazzale Michelangelo o zachodzie słońca. W dole wije się rzeka Arno, a nad dachami miasta dominuje potężna czerwona kopuła. Co sprawiło, że to małe toskańskie miasto zmieniło oblicze całej Europy?”
  PDF

- **Sformułowanie celu lekcji:** Dziś wyruszymy w podróż po XIV–XVI-wiecznej Florencji, by zrozumieć, dlaczego to właśnie tam „narodził się” nowoczesny człowiek.
  PDF

- **Slajdy 1–2 z prezentacji:** Krótkie omówienie historycznego tła Florencji, mecenatu rodu Medyceuszy oraz idei humanizmu i odrodzenia antyku.
  PDF

2. Faza realizacyjna (60 minut)

STACJA 1: Inżynieria i Potęga – Duomo & Palazzo Vecchio (15 min)

- **Materiały:** Slajdy 3 i 4.
  PDF

- **Omówienie:**

  - **Katedra Santa Maria del Fiore (Duomo):** Kopuła Brunelleschiego wzniesiona bez rusztowań zewnętrznych jako symbol przełamania niemożliwego i wiary w możliwości ludzkiego rozumu.
    PDF

  - **Piazza della Signoria i Palazzo Vecchio:** Serce polityczne i miejsce manifestacji potęgi republiki/Medyceuszy.
    PDF

- **Zadanie dla uczniów:** Uczniowie zapisują w zeszytach refleksję: *W jaki sposób architektura Florencji odzwierciedla renesansowe hasło Protagorasa „Człowiek jest miarą wszystkich rzeczy”?*

STACJA 2: Bitwa na Młodość i Odwagę – Trzej Dawidowie (20 min)

- **Materiały:** Slajd 5 („*Mistrzowie Rzeźby: Dawid i Jego Twórcy”*).
  PDF

- **Praca w 3 grupach (Aktywizacja):** Każda grupa dostaje opis i wizerunek jednego z Dawidów z prezentacji:

PDF

1. **Grupa A – Donatello (ok. 1440):** Zmysłowość, androginiczność, pierwszy nagi posąg wolnostojący od czasów antyku.
   PDF
2. **Grupa B – Verrocchio (1466–1469):** Dynamizm, pewność siebie, młody człowiek po walce z głową Goliata u stóp (podobno modelowany na młodym Da Vincim).
   PDF
3. **Grupa C – Michał Anioł (1501–1504):** Skupienie, napięcie mięśni przed ciosem, tytaniczna siła i godność człowieka.
   PDF

- **Prezentacja i debata:** Każda grupa przedstawia „swojego" Dawida. Nauczyciel stawia pytanie: *Który z nich najlepiej oddaje ducha renesansowego humanizmu i dlaczego?*

STACJA 3: Duchowość i Perspektywa – Kościoły i Malarstwo (15 min)

- **Materiały:** Slajdy 6, 7 i 8.
  PDF
- **Analiza ikonograficzna:**
  - **Santa Maria Novella i *Trójca Święta* Masaccia:** Wyjaśnienie przełomu, jakim było zastosowanie perspektywy linearnej Brunelleschiego (matematyka w sztuce).
    PDF
  - **Klasztor San Marco i Fra Angelico:** Sztuka jako kontemplacja i wyciszenie.
    PDF
  - **Uffizi – Botticelli (*Narodziny Wenus*) & Leonardo da Vinci (*Zwiastowanie*):** Przenikanie się mitologii chrześcijańskiej i pogańskiej (neoplatonizm florencki) oraz rewolucja w technikach malarskich (sfumato, malarstwo olejne).
    PDF

3. Faza podsumowująca i ewaluacja (15 minut)

- **Slajd 9 („*Florencja: Wieczne Inspiracje*"):** Podsumowanie roli Florencji jako miejsca, gdzie sztuka, nauka i literatura spaliły się w jedno dziedzictwo.
  PDF
- **Ćwiczenie refleksyjne (*Florencki Paszport Kulturowy*):**

  Uczniowie dokańczają na kartkach jedno ze zdań:

  1. *Najbardziej zaskoczyła mnie we florenckim renesansie myśl, że...*
  2. *Gdybym miał/miała oprowadzić kogoś po Florencji, zacząłbym/zaczęłabym od... ponieważ...*

- **Ewaluacja lekcji:** Krótka wymiana zdań na temat połączenia wiedzy książkowej z relacją z podróży nauczyciela (Erasmus+).